

IV. évfolyam, 75. szám.

Hírfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona
Egyes szám ára . . . 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRŐR

== UJVIDÉK, 1908. ==
szept. 17. csütörtök

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Ujvidék, Petöfi-utca 47. sz.,
ahová a lap szerkesztési és nyomdai
szét illető közlemények intézendők
ilyen közleményeketér megköszöné-
seket lapunk nyomdája elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Miért van szükség a fuzióra?

Írta: Deák Imre dr.

A tétel ez: ha lesz fuzió, lesz önálló magyar jegybank, ha pedig nem lesz fuzió, nem lesz önálló magyar jegybank.

A tétel megokolása pedig a következő:

A függetlenségi és 48-as párt pedig akarja az önálló magyar jegybankot és mivel a parlamentben abszolút többségben van: hát úgy gondolja, hogy azt ki is viheti 1911-re.

Ámde a 48-as párttal szemben kik nem akarják az önálló magyar jegybankot?

Először is nem akarja a király és a dinasztia. Másodszor nem akarja Ausztria és az osztrák kormány. Ez már magában véve is két hatalmas tényező, de azért a 48-as pártnak nemcsak ezzel a két tényezővel kell számolnia. A király ugyanis azt mondja Kossuth Ferencnek és a 48-as pártnak: Mit akarsz te Kossuth Ferenc és mit akarsz te 48-as párt, ti önálló magyar jegybankot akartok? Hisz én nekem Magyarországon van egy nagy politikai elite-pártom: a Wekerlék, az Andrássyak, a Széll Kálmánok, a Tisza Istvánok, egyszóval a 67-esek és a hotfinansz, a kik nem akarják az önálló magyar jegybankot, hanem meg akarnak maradni a közös jegybank mellett.

Igy a király.

Ha most már a történelem realizmusával kérjük: képzelhető-e, hogy a függetlenségi és 48-as párt, aki — ugyan most részben kormányzópárt is, de a ki rövid uralma alatt még sem fönt Bécsben az udvarnál, sem lent a népnel a kormányzatban gyökeret nem verhetett, tehát aki úgy szólván még a levegőben csüng s egy kis gyöngye szél is félrefújhatja az országutból, mondom: képzelhető-e, hogy ez a gyöngye kormányzó 48-as párt három ilyen hatalmas tényezővel, aminő a dinasztia, Ausztria és a 67-es magyarság, sikerrel megküzdessen s kivihassa 1911-re az önálló magyar jegybankot?

Szó sincs róla s ha a 48-as párt a küzdelemben egymagára marad, egész bizonyosan nem lesz meg a magyar jegybank 1911-re. A 48-as párt pedig

nem követelheti a koalíciós 67-esektől az önálló magyar jegybankot, mert ez nem volt benne a szövetségzett pártok átmeneti programjában.

Mi tehát a teendő?

Meg kell fosztani Bécsset attól az erőttől, a mit ő a magyar jegybank ellenében a magyarságban bír s el kell szigetelni Bécsset a 67-es magyar pártoktól. Mert ha Bécs Magyarországon a magyar jegybank ellenében magyar pártokra nem támaszkodhatik s az összes magyarság egységes parlamenti erejével áll szemben: ebben az esetben Bécsnek a pozíciója nyomban meggyöngyül s a küzdelem a magyar jegybankért nemcsak elméleti sikerrel járna, de 1911-re feltétlenül fel is lenne állítható.

Hát már most mit akar Kossuth Ferenc?

Azt akarja, hogy a 48-as és 67-es pártok fuzionáljanak, de nem a perszonálunió jegyében, hanem egyelőre a magyar jegybank jegyében, mert ha 1911-re a magyar jegybank kivihető lesz: ebben az esetben 1918-ban érett alma gyanánt hullik le a magyar nemzet ölébe az önálló magyar vámterület is.

Kossuth Ferencnek nagy koncepcióju politikáját csak nagyon kevesen látják, mert hisz dobbal nem lehet verebet fogni, de a politikai logikának ebből a vaskapcsából azért mindenki megértheti, hogy miért van szükség a fuzióra.

A fuzió egész bizonyosan meglesz s így egész bizonyosan meglesz az önálló magyar jegybank 1911-re.

Mennyi lesz a pótdadó?

Erre az egész város polgárságát méltán és közelről érdeklő kérdésre felel meg a néhány nap óta a városház lépcsőcsarnokában kifüggesztett és ma délután tartandó városi közgyűlésen tárgyalás alá kerülő költségvetés, melyből megtudjuk, hogy a pótdadó a jövő évre 65%-ot fog kitenni.

Ujvidék most van fejlődésben. Most kezd „szárnyait bontogatni“, most kezd rohamos lépésekkel a kulturvárosok színvonalára emelkedni, mi sem természetesebb tehát, mint az, hogy a város ezen fejlődése, a kultura haladása, a közönség igényeinek nagyobbodása tetemes új beruházást, hatalmas tőkebefektetést igényel, melyet nem lehet Ujvidék nem létező aranybányáiból fedezni, de a melyet

eddig jövedelmi forrásaink sem fedezhetnek. Ujvidék sohasem volt a kormányok kedvence. Harminc esztendőn át szabadelvűpárti képviselőket szállított — rendelkezésre, — a szabadelvű kormányoknak, de azért téli kikötőt Palánka kapott, Duna hidat Baja, rakodópartot más város és egy kötetet lehetne megírni, mi mindent nem kapunk, amit pedig Ujvidék természeti fekvésénél, kereskedelmi, ipari gőcpontjánál fogva megérdemelt volna. Amivé lett, azzá a maga lábán lett. A maga lábán és a maga pénzén.

„A maga pénzén“ pedig pótdadót jelent. Sok pótdadót, nagyon sokat. A nemzeti kormány Teleki Árvéd gróf országgyűlési képviselőnk és Balla Aladár főispánunk eléggé meg nem hálálható buzgólkodása folytán Ujvidéket, ezt a hamupipőke mostoha várost, keblére kezdi ölelni és sok minden eddig nem is remélt kedvezésben részesíti. Hogy mi mindenben támogat bennünket a nemzeti kormány, csak néhány példát sorolok fel: a hidsáncok megváltásában, az állandó hid létesítésében, kórházépítési, színházépítési segélyekkel stb.

Ujvidék két-három év óta, amióta az új rendszer a városházán is többségben van, az alkotás terére lépett. Ezek az alkotások, a kormány bármily hálátérdemlő támogatása mellett is, kiadásakkal járnak.

De nemesak új közintézmények alkotása fogja az új rendszer produktív munkáját hirdetni, hanem az is, hogy új jövedelmi források után nézett és talált ilyeneket, miáltal lehetővé tette, hogy hatalmas összegű beruházásait: kórházat, ártézi fürdőt, rétlecsapolást, új vágóhidat, stb. a közönség újabb és nagyobb megterhelhetése nélkül létesítheti.

Ideális állapotoktól sajnos még távol állunk. Pótdadó megszünéséről még soká nem lehet beszélni. Legfeljebb annak szűkebb korlátok közé való szorításáról.

A múltban — a 30 éves rezsim alatt, — a semmittevés és „csak a fizetés felszedésének“ korszakában, pótdadó volt és nem csináltak semmit. Falu voltunk.

Ma alkotások készülnek és vannak és a pótdadó nem emelkedik. És ennek is kell örülnünk. Természetesen vágyaink ezzel nem értek még célt. Új tisztikarunk, élén az új polgármesterrel, kit osztatlan bizalom ültetett ebbe a diszes állásba, — azzal fogja nevével belevésni

BOGDÁNY és TÁRSA

UJVIDÉK,
Tökölly Imre-utca 11. sz.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dálnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

városunk történetébe, ha megoldja a multban lehetetlennek hitt problémát: fejleszteni a várost a polgárság újabb megterhelése nélkül, sőt apasztani a pótdát, amit új jövedelmi források szerzésével, takarékos és céltudatos gazdálkodással érhet el.

Most 65% a pótdát. Annyi mint tavaly volt. De ha vesszük, hogy minden épül tavaly óta, ugy ezzel az eredménnyel meg lehetünk elégedve.

Egy nagy tanulságunk van még a költségvetésből. Sulyt kell helyeznünk arra, hogy a város mennél több üzemet vegyen saját kezelésébe. Ékes bizonyosság erre a javadalmi hivatal házi kezelésének fényes eredménye.

És ha mindez meglesz, elérhető lesz, — akkor elmondhatjuk: „Ujvidék nem volt, — de lesz.“

Egy törvényhatósági bizottsági tag.

Az új patriárcha választás. F. hó 15-én nyitotta meg újból Günther Antal kir. biztos igazságügyi miniszter a patriárcha választás céljából f. évi július 28-án egybehívott szerb gör. keleti egyházi kongresszust Karlócán. A kongresszus újbóli megnyitását megelőző napon, vagyis f. hó 14-én egy a többségben levő szerb radikális párt, mint az önálló párt tartottak értekezletet. Mindenki teljesen tisztában van azzal, hogy a legilletékesebb helyen, a magyar nemzet óriási többségét képviselő nemzeti kormány, a magyar közvélemény ezuttal Bogdanovits Lucian budai püspök megválasztását óhajtja. Ez az egyöntetű vélemény és óhaj ugy látszik mód felett fáj a szerb önálló pártiaknak és a kised Polith-csoportnak, mert míg az előbbieket ugy akarják elriasztani a kongresszusi képviselők többségét, a radikális pártiakat a Bogdanovitsra való szavazástól, hogy egyszerűen tisztességtelen embernek mondják azt, aki így cselekszik, — a másik lesipuskás csapat pedig a bizalmatlanság felkeltésével kíván hatni a többségre — világgá kürtölvén ugy a Keleti Értesítő valamint a világap Branik utján, hogy Balla főispán és Tomitsnak már sikerült 20 radikális képviselőt kapacitálni Bogdanovits pártjára. Nem tudni, melyik a két eljárás közül a komiszabb. Hát miért nem mondják, írják meg az önálló párti nagy szerb propagandisták, — miért tisztességtelen ember az, aki Bogdanovitsra szavaz? Persze nem tudnák megmondani. De az nekik mindegy. Komiszkodásból kell megélni — ehhez pedig ilyen ordinare harc kell. A Polithék pedig balkánizti modorral, szemforgató pózzal ujságolják, hogy már puhulnak a radikálisok — természetesen ezzel csöpögtetvén a bizalmatlanság mérgező olaját minden radikális szívébe, aki magáról tudta, hogy még nem puhították meg. Pedig Polithék tudták, hogy senkit sem puhítottak; hanem mindenkinek, akit illetett — meg lett mondva,

hogy csak a szerb nép javára dolgoznak akkor, hogyha a magyar nemzet jelöltjét választják meg patriárchának.

A tengeri letakarításáról.

Irta: **Toleki Arvéd gróf.**

Mult tavasszal a Köztelken a tengerimivelésről tartott előadásom alkalmával többen kívén tengeri-letakarítási módok közlésére, alábbiakban van szerencsém ezirányu tapasztalataimat közölni.

A lefolyt *takarmányszegény* években Fiume és Gyulafehérvár, Pozsony és Kolozsvar, *Ujvidék* és Budapest között többször ide-oda utazva, mindig fájdalmasan tűnt fel nekem *népünk takarékoságának hiánya*, amidőn a tengerit kupokban kint láttam a mezőn még március hónapjában is. Hat hónapig verte eső, áztatta hólé és élt a legkülönbözőbb penészgomba a *takarmányul annyira becses tengeri szárdából*. Ma már hírlapi cikkek, példaadó buzdítás évről évre háttérbe szorítják gazdáink fentjelzett tékozlását, de egy fentinel nem csekélyebb anyag- és munkapazarlás még ma is országszerte divik, t. i. a tengeri szárat a legrikább helyen vágják el a földszinén, hanem 20—30. sőt 50 cm. magas szárat is hagynak, de előfordul ezenkívül még az a mindezeknél barbárabb eljárás is, hogy le sem vágjuk a szárat, hanem a marhát közéje hajtják. Ez a leveleket leszedgeti, a többi részt pedig, mely a szártermés $\frac{1}{2}$ -énél is többet tesz ki, letiporja. Ha már alkalmatlan a szántásnál a magas csutka, mely a vetőgép saruja elé akadva a tiszta munkát lehetetlenné teszi és évekig mindig penészedő és rothadó anyaggal látja el a tengeri után vetett növényeinket gereblyéléskor, mit lehet mást kezdeni a letiport tengeriszárral, mint felgyújtani és ezt is csak száraz időben tehetjük. Ellenesenben a csutka külön levágása kapával, vagy letiport szár felgyújtása emberi erővel bosszantó készpénzkiadást okoz olyan dologra, amit másképp okosabban el lehetett volna végezni és akkor az egész szárat megnyertük volna takarmányul, amelyből, mint látjuk, soha sem lehet igen sok, sőt még elég is ritkán.

Egy igen egyszerű készüléket használok már több év óta a házilag művelt tengeri levágására, amelyet csövestől szoktam arattatni és a nagy amerikai csöletörő, fosztó- és szártépőgépemen feldolgoztatni. Létezik ugyan a letakarításra fentirtnál tökéletesebb gép is: a kéveköti tengeri aratógép, amely mindig csak egy sort vág le és azt kévébe köti. Van ennek már egy javított kiadása is, amely felső lapján 20 ilyen kévét meggyújt s ezeket tetejük-nél s zászlójuknál fogva összeköti és a kész kupot egy daru segítségével a gépről leemeli és a földre felállítja. Ezen szerkezeteknek azonban az a nagy hibájuk, hogy nagyon gondos kezelést, nagy vonóerőt, külön kéveköti fonalat igényelnek és ami a legnagyobb baj, nedves anyagnál sűrűn elakadnak.

Ezért amerikai rajzok után sikerült egy annyira egyszerű tengeriszárlevágó készüléket konstrálnom, hogy ezt bármely gazda egyszerű kovácsnal és bognárral összeültheti és ezzel a tengerit a földszinén vágathatja le minden elakadás veszélye nélkül, mert nincs a gépen semmi mozgó rész, csak 3 kerék, a kések maguk pedig szilárdan állanak és ferde

állításuknál fogva a két tengerisort, mely közé 2 egymás elé fogott gyengébb vagy 1 erősebb lóval bevonszoljuk, meglepő könnyedséggel vágják le. Ha a gép hátuljára 2 suhancot állítunk, ezek kitárt karjaikban a hulló tengeriszárakat felfoghatják és így az utánuk haladó kéveköti asszonyok részére az anyagot előrendezhetik. Ezzel teljesen vizes tengerit is minden nehézség nélkül vágni lehet, hacsak olyan sár nincs, hogy a kerekek azzal tele Ragadnak. Ezen is lehet azonban segíteni úgy, hogy a kerekeket levezesszük és 2 szántalpat teszünk a készülék alá és azt ezen talpához csavarokkal ráerősítjük.

A kések 2 erős padlóra vannak felcsavarva, amelyeken elől egy minden irányban forgó kiskerek van, ezt fel és le is lehet állítani. A hátulso részen legörbitett végű közös tengelyen két felől 1—1 kis kerék van. Ezek segítségével az eszköz hátulját lehet lejjebb vagy feljebb állítani. Minél alább vágjuk el a tengeri szárat, annál kevésbbé hajlik az el, tehát annál nagyobb ellenállást nyújt a késnek és ennél fogva annál biztosabban vágja el a kés a szárat. Ha a tengeri töltögetve volt, a kés a földben is elvágja a szárat, de hamarabb kopik az éle. Különbben a töltögetés már legnagyobb-részt a divatból kiment.

Nagyon helyesen cselekszik minden gazda, ha a szárat minél előbb vágatja le, tehát azonnal a tengeritörés után, vagy esetleg, ha házilag mivelte tengerijét, még a törés előtt.

Igen természetes, hogy a tengerinek értékesebb része: a szemeket termő eső, szabja meg elsősorban a letakarítás idejét, de célszerű a törést olyan időben végezni, mikor már a csövön a szem teljesen be van keményedve és már csak a görében való száradásra van a csőnek szüksége, de amikor még a szárvan annyi nedvesség van, hogy feltépve vagy apróra szeccskázva még elég nedvességet tartalmaz az erjedés helyes irányban való végbemeneteléhez. Ha mégis annyira kiszáradna a tengeriszár, hogy az erjedéshez szükséges 35—40% nedvessége nem volna meg, ne fukarkodjunk a vízzel, hanem minden métermázsza száraz szárra 15—20 liter vizet öntözzünk rá öntözőkanna rózsájával vagy fecskendő szétosztott sugarával, hogy minél alaposabban minden részében átmedvesedjék, amikor verembe, zsombolyai kaszalba vagy amerikai silóba tesszük.

Jgyekezünk tehát még olyan vidéken is, ahol elegendő a takarmány, takarékosan bänni el az annyira értékes tengeriszár letakarításánál, hogy a szárat ne csak jó minőségben, de minél nagyobb mennyiségben is tudjuk idejekorán, gyors és szapora munkával begyűjteni úgy, hogy a további műveleteknek utjában ne álljon a hibás módon magasra meghagyott csutka. Ezen célt szolgálja a fentemlített szárlevágó, amely nemcsak arra segít, hogy több élelmet takaríthassunk be állataink részére ebben az inséges esztendőben, hanem a tengeritöréskor állandóan előforduló munkáshiánnyal szemben is hathatós segéd-eszközül bizonyult már több évi használatban.

A közig. bizottság köréből.

A közigazgatási bizottság e hó 14-én tartotta Dr Balla Aladár főispán elnöklete alatt rendes havi ülését, melyen ezuttal először jelentek meg a legutóbbi választásból kifolyó-

MENYASSZONYI KELENGYE

finom vászon és fehérnemű szükségleténél sziveskedjék KRÓN KÁROLY FIA vászon és fehérnemű áruházhoz UJVIDÉKEN alapítva 1850-ban fordulni,

ahól minták és költségvetések szivesen állnak rendelkezésére.

lag tagjaivá vált új polgármester, főjegyző és főügyész. Elnöklő főispán, mielőtt a tárgyszóra áttérne, üdvözlő azokat az új tagokat, kik a legutóbb megejtett tisztújítás folytán helyet foglalnak a közig. bizottságban, a tanácskozási és szavazati joggal bíró polgármestert, főjegyzőt és főügyészt. Bevallom — úgy mond — gratulálók a bizottságnak, hogy ily előkelő tisztviselőkkel gyarapodott és a város közönségének, hogy ily kiváló, munkabíró tisztviselőkre adta szavazatát, egyben kívánja, hogy a város érdekében siker koronázza működésüket.

A főispán ajkairól elhangzott kitüntető üdvözlést Dr. Demetrovits polgármester úgy a maga, mint tisztviselő társai nevében hálással köszönve, előlegezett bizalom jelének tekintti, ami fokozott kötelezettséget ró rá, hogy a kifejtendő együttműködés tényeiben ne csak törvényekben és egyéb jogi szabályokban a tisztviselőnek előírt kötelezettségeket pontosan teljesítse, hanem eleven *munkakedvtől, ambíciótól* és az új *nemzeti korszak szellemétől* áthatva töltse be állását. Mint e város egykori főjegyzője szerencsés volt már e bizottság kebelében működhetni s mint e város tisztviselője a város iránti szeretetből és hozzá való ragaszkodásból 19 éven át különös figyelemmel kísérte e bizottságnak az állami és önkormányzati igazgatás egyöntettségének és harmóniájának elősegítése és ellenőrzése tekintetében kifejtett magas szintű működését és különösen utóbbi időben e város javát célzó üdvös és hasznos intézkedéseit. Most, midőn mint a város első tisztviselőjére nehéz feladatok megoldása, nagy és fontos célok megvalósítása vár rá, még sokkal nagyobb érdekek fűzik a közig. bizottsághoz s azért, hogy működése sikeres és üdvös legyen városára, kéri a bizottság támogatását és biztositja, hogy minden erejével, tehetségével oda fog hatni, hogy az előlegezett bizalmat ne csak kiérdemlje, hanem állandóan biztosítsa is magának. A bizottság jóakaratu támogatását kérve a város javának és üdvének érdekében, még egyszer hálás köszönetet mond a kitüntető üdvözlésért. — A helyeslőleg tudomásul vett beszéd után a havi jelentésekre és előterjesztésekre került a sor, amelyek folyamán a polgármester bejelenti, hogy a vörheny járvány apadt, enyhébb lefolyású s a halálozások száma is csekély, miért is a főorvos szakvéleménye alapján megengedte, hogy a középiskolákban az előadások e hó 19-én megkezdhetők.

HIREK.

Patriárka választás. Dr. Günther Antal igazságügyminiszter, a karlócai kongresszus királyi biztosja e hó 14-én a déli gyorsvonattal érkezett Ujvidékre, melynek pályaudvarán Dr. Balla Aladár főispán üdvözölte. Innen a kir. biztos főispánunk és Joanovics Pál min. osztálytanácsos kongresszusi titkár kíséretében Karlócára folytatta útját és itt a pályaudvaron a város polgármestere, az érseki palota előtt pedig a püspöki kar élén Bogdánovics Lucian adminisztrátor által fogadtatott ünnepélyesen és üdvözölte. D. u. 2 órakor diszebed volt, melyen Balla főispán is részt vett, utána pedig a kir. biztos a küldöttségek tisztelgéseit fogadta. A kongresszus ünnepélyes megnyitása a kir. biztos által e hó 15-én történt s azóta a kongresszusi pártok és tagok sűrű tanácskozásokat folytatnak a megválasztandó patriárka személyére nézve.

Teleki Arvéd gróf a Határőr-ben. T. olvasóinknak bizonyára kiváló öröme szolgál, valahányszor Ujvidék szeretett orsz. képviselőjének nevével találkozhatnak. Fokozódik ez örömünk, midőn Teleki grófnak a külföld által is méltatott tollából egy-egy gazdasági kérdést kapunk szakszerűleg megvitatta, feldolgozva. A jelen takarmányszűk világban nemcsak aktuális, de felette becses is levén Teleki Arvéd grófnak a tengeri letakarításáról szóló cikke, t. olvasóink és első sorban a gazda közönség kettőzött figyelembe, terjesztés okául is, ajánljuk fenti cím alatt közölt nagybecsű cikket.

A Matica közgyűlése. A helyben székelő Matica, szerb szépirodalmi társaság, Hadzsics Antal elnöklete alatt, szeptember hó 12-én tartotta meg rendes évi közgyűlését a tagok nagy érdeklődése mellett. Ezen társaság *nyolcvankét* éves, hazaifas szelleműl áthatott áldásos működésével igen nagy érdemeket szerzett magának a hazai közművelődés terjesztése körül. A közgyűlésen első sorban felolvastattak az igazgató és irodalmi választmányok jelentései évi működésükről. A kimerítő jelentések helyeslőleg vétettek tudomásul azon óhajással, hogy a Trandafil Mária féle alaptól tervbe vett árvaház felépítése, a várostól örök áron megvett Hán-féle telken, mielőbb foganatba véssék. A betervezett jelentésekből kitűnik, hogy a Matica nagy súlyt fektet arra, hogy a *szellemi közösség a magyar irodalommal* minél élénkebb legyen. Ez okból a Matica kiadásában évenként hatszor megjelenő „Letopisz“ (Évkönyvek) című folyóiratában örömmel közli a szerb nyelvre lefordított jelesebb magyar irodalmi műveket. A legutóbbi füzetekben ugyanis igen sikerült fordításban megjelentek a következő költemények: Szózat — Vörösmarty Mihálytól; — Rozgonyiné, V. László, Szondy két apródja, Ágnes asszony, A gyermek és a szivárvány, A tudós macskája, Tetemre hívás, Éjfél párbaj — Arany Jánostól; — Magyar vagyok, A sivatag lakói, Ivásközben, Pató Pál ur, Szüleim hálálára, Talpra magyar — Petőfi Sándortól; — Éji látogatás, Nyalka huszár — Gyulay Páltól; — Jehova — Kis Józseftől. Azonkívül a Matica Négyesi László, a kitűnő magyar író ígérte, hogy a legújabb magyar irodalomról értekezést fog küldeni a „Letopisz“ számára. — Tudomásul vétették az elnök jelentése, hogy a magyar kir. vallás és közoktatásügyi miniszterium a Matica 1908. évi költségvetését minden megjegyzés nélkül jóváhagyta. — A szám- és felülvizsgáló bizottságok jelentése alapján a felelős számadók részére kiadattak a felmentvények. — Közlekedéssel megválasztott elnök, tizenharmadszor, az ismert nevű szerb magyar író *Hadzsics Antal*, alelnökké pedig *Goszovics Pál*. — Pályadíjak tüzetek ki dráma, vígjáték, népszimű, költői beszély, novella megírására. — Az igazgató választmány megválasztása, az 1909. évi költségvetés megállapítása, az ösztöndíjak adományozása, a tisztviselő drágasági pótlékának megszavazása után a közgyűlés az elnök életével délután 5 óra körül szétoszlott. — Mint hatósági biztos Dr. Szlezák Lajos tiszti főügyész vett részt e közgyűlésen.

Tisztelgések és üdvözlések. Dr. Demetrovits Vladimir polgármester megválasztása óta egyre sűrűn kapja az üdvözlő táviratokat és leveleket, azonkívül naponkint jelennek meg előtte testületek, küldöttségek és számos egyesek, hogy a város élén, új állásában üdvözöljék. Vasárnap Witz Ferenc vezetése alatt egy a lövész-egyesület, mint az ipartestület, ezenfelül Rédl vezetése mellett az I. negyedbeli

magyar polgárok üdvözölték. A közig. bizottság ülése után Popp György min. tanácsos p. u. igazgató, Stankovits főmérnök és Faragó kir. tanácsos tanfelügyelő is felkeresték hivatalában és a legszívélyesebben üdvözölték. Demetrovits polgármester az üdvözlések mindegyikére hálás köszönetének kifejezése mellett, alakilag és tartalmilag szép, megnyerő és lendületteljes szavakban válaszolt.

Ripók tudósítások. Ép a vasárnapi napon tört pálcát a Budapesti Hirlap, egy a brit mezőgazdasági újságíróknak magyar földre tett tanulmányutja alkalmából azon lapok és újságírók felett, akik a magyar nemzetet a külföld előtt megrágalmazzák, noha jól tudják, hogy amit irnak, az céltudatos, az hazug és Budapesti Hirlap angol nyelven arra kéri a brit újságírókat, hogy ne üljenek fel ilyen, a napfénytől félt besugásoknak. — De nemcsak a külföldön él és burjánzik rólunk ilyen ripók eljárás, hanem saját hazánkban el kell tőrünk, hogy céltudatosan szerkesztett lapok, felülve még céltudatosabb és hazugabb tudósításoknak, példának okáért a cél érdekében megfosztanak valakit a magyarságától. „Az Ujság“, ez a dicső Tisza-organum pár nap előtt helyt adott lapjában egy gaz rágalomnak, amely Ujvidékről került „Az Ujság“ redakciójának ténartatójába. Eszerint az új polgármesterünk Tomics Jása párti szerb volna. Demetrovits polgármester erre a fővárosi lapok útján kijelentette, hogy őt a sovínista Bánffy Dezső nevezte ki az ujvidéki főkapitány felelősségteljes állására és Tisza s Bánffy alatt közmegelegedésre töltötte be állását. A nemzeti ellenállás óta pedig a függetlenségi és 48-as párt tagja. Végül sok és igaz önzéssel jelenti ki, hogy van olyan jó hazafi, mint „Az Ujság“ körüli urak. — És csudálatos „Az Ujság“ erről a demontiról nem vesz tudomást és a rágalom, mert szükség van rá, újra befurakodik „Az Ujság“ hasábjaira, de másodsor már sokkal szerénytelenebbül és Kóbor Tamás, a jónévű író rovatában: A rovasban kapott menedéket. — Ripók emberek küldik fel ezeket a céltatos tudósításokat és ha ilyent olvasunk, elmegy a kedvünk a cáfolattól, hanem visszasirjuk ilyenek részére az oly hamar és időelőtt megszünt derest.

Közgyűlés. Vár. törvényhatóságunk e hó 17-én, csütörtök közgyűlést tart, melynek tárgyát a jövő, 1909. évi költségvetés megállapításán kívül az építendő színházi pavillon, az artézi fürdő világítási és csőátviteli berendezésének létesítése, Sztratimirovics László nyugdíja, özv. Mihály Jánosné nyugdíj és nevelési. özv. Sipos Ferencné végkielégítés és temetési járulék iránti kérvénye képezik.

A lélegzés

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féle Emulsio után is és ez a megkönnyebbülés napról-napra növekedik.

Ezen és ezen tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. Ép ily szembeötölő a javulás az általános egészséget illetőleg.

Étvágy és álom

visszatér a az emésztés javul. Próbálja meg és meg fog erről győződni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni. 1-5

Áthelyezés. Balogh József posta-távirda s. tiszt, pártunk régi, lelkes bajnoka, Ujvidékről Bajára helyeztetett át.

Elhalasztott banket. Szalay Lajos kir. tanácsos nyug. polgármester bucsuztatásaképp és Dr. Demetrovits Vladimir új polgármester beiktatásaképp e hó 17-re tervezett banket, tekintettel egyrészt a mai közgyűlésre, másrészt a karlócai kongresszuson elfoglalt szerb polgártársainkra, a jövő héten, minden valószínűség szerint szombaton, szept. 26-án fog megtartatni. Az alájegyzési iverk idejében fognak közzé tétetni

A helybelli áll. polg. leányiskola igazgatósága ez uton is tudtára adja az érdekelteknek, hogy a vörhenyjárvány muló félben lévén, a vár. tanács helybenhagyásával szept. 19-én d. e. 10-12 óráig fogad még el utólagos beiratásokat. Szept. 20-án a növendékek kötelesek az évnívó istentiszteletre megjelenni, a katolikusok $\frac{1}{4}$ 11-kor, a reformátusok $\frac{1}{4}$ 10-kor, az ág. evangélikusok $\frac{1}{4}$ 9-kor; a görög keletiek szept. 22-én reggel 7 órakor indulnak el az intézetből saját templomunkba. Szeptember 21-én, hétfőn, szerb ünnep lévén, szept. 22-én reggel 8 órakor kezdődnek a rendes előadások. — Végül figyelmeztetjük még mindazon szülőket, kik leányaikat francia, latin avagy zongoratanfolyamra járatni akarják, hogy kellő tájékoztatás céljából szept. 19-én d. e. 10 órakor a beirattási helyiségben jelentkezzenek. *Nemessányi Adél* igazgató.

Tűz. E hó 14-én d. e. 10 órakor tüzet jelzett a toronyór, mire önk. tűzoltóink nyomban kivonultak, azonban dolguk nem is akadt, mert a házbeliek s a kéznél levő vízvezeték megtették a magukat. Kohn József kereskedőnek a Winkle-palota első emeleti lakásán a cselédek kiszedték a takaréktűzhelyből a hamut s könnyelmű gondatlanságból a cseléd-szobába vitték s ott egy gyulékony faládikába öntve, az ágy alá helyezték, melynek ágyne-műje tüzet fogott.

Felolvasás. Zombory Gyula vándortanári keleti utazó e hó 15-én a Kaszinóban nagyszámu és előkelő közönség előtt, közülük sok hölgy is, felolvasást tartott Japánról. A csevegés formában tartott felolvasás érdekességét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a közönség mindvégig nagy élvezettel és érdeklődéssel hallgatta, tetszésének sűrűn adott kifejezést és $\frac{1}{9}$ -től éji $\frac{1}{2}$ óráig tartott ki. Tegnap, szerdán este Mandzsuriáról olvasott fel. Zombory előadásait nemcsak a tárgy érdekessége, hanem főleg annak közvetlensége, az előadónak szellemes előadási modora teszi igen élvezetesé.

Iskolai értesítés. A polg. fiúiskolai tanulókat értesitem, hogy f. évi szeptember 20-án reggel 8 órakor lesz a „Veni Sancte” és 21-én reggel 8 órakor a tanév ünnepélyes megnyitása. Kardos, igazgató.

Lövészet. Polg. lövöldünkben e hó 13-án összesen 400 lövés tétetett a tíz körü 150 m. távol céllapokra s díjnyertes lón. még pedig mély lövésért: Hesz Fr. (szeg), Zanbauer Ág., Tausch J. (X); találó lövésért Hesz Fr. $\frac{3}{24}$, Lobenstein K. $\frac{4}{11}$, Zanbauer Ág. $\frac{3}{24}$, Tausch J. $\frac{3}{11}$, Witz F. $\frac{3}{11}$. — Vasárnap, szept. 20-án az 5 körü rendes céllapokra lónék 150 m. távolba, az idej utolsó gyertyalövészet pedig a jövő héten tartatik meg.

Talált zálogjegyek. A napokban 8 db a szarajevói Union bank által kiállított zálogjegy találtatott, melyeket igazolt tulajdonosuk a rendőrkapitányságon vehet át.

Óvakodjunk a könyvügyndöktől! Grill Károly budapesti könyvkiadó ügynökei még a

mult évben *tiszteletüket* tették városunk előkelő és legelőkelőbb köreiből és rábeszélésüknek, csábos szavaiknak sikerült előfizetőket, illetve megrendelőket gyűjteni egy 200 koronás *Rákóczi-Albumra*. Ámde nagy és kellemetlen volt a megrendelők meglepetése, midőn *Rákóczi-Album* helyett „*Mikes Kelemen levelei*”-t kapták 200 koronáért! Persze akadt, aki vonakodott a *meg nem rendelt* művet átvenni, ámde „*mu-szaj*” volt, ha nem is átvenni, de a 200 koronát és még ezenfelül tetemes perköltségeket fizetni. A cég perelt s a bíróság — hihetetlen — neki adott igazat! Több mint valószínű, hogy a felsőbb bíróság megdönti ez itéletet, ámde ha ilyesmi történhetik jónevű, megbízható cégek ügynökei részéről a felsőbb körökkel, mennyivel több alkalom nyílik a becsapásra — könyvek rendelésénél — kevésbé ismerős cégek részéről az alsóbb, kevésbé tehető osztályokkal szemben, amelyek szintén hajlandók néha egy egy könyvet vásárolni? Azért a közönség legjobban jár, ha könyvügy-nökökkel szóba sem áll s könyvszükségleteit vagy helybéli könyvkereskedőknél, vagy közvetlenül a kiadóknál rendeli meg.

Halálozás. Fodor Sámuel, a felső kereskedelmi iskola rendes tanára majdnem két évi súlyos betegség után e hó 11-én életének 48-ik évében meghalt. Temetése e hó 13-án d. e. ment végbe és azon nemcsak a tanuló ifjuság és tanáraik, de a közönség és az elhunyt tisztelői, jóbarátai is nagy számban vettek részt.

Páll Gáspár táncmester a Mayer szálloda vigadótermében táncanfolyamot nyitott, melyben a serdülő ifjuságot minden fajtájú táncra s egyuttal az ildomos fellépés és magatartás szabályaira tanítja. A mester hozzánk Zomborból jött, hol igen látogatott tánciskolája volt s ahová, a g. kel. szerb tanítóképződébe, ismét vissza fog menni.

Új utak Bácsme gyében. Vojnits István vármegyei alispán versenytárgyalási felhívást bocsátott ki a bács-zsabalya-titeli törvényhatósági ut Sajkasszentiván és Titel közti részének, továbbá az *ujvidék-szegedi* th. ut Zenta és Magyarakanizsa, valamint Magyarakanizsa és Horgos közötti szakaszának kiépítésére. Pályázati határidő szeptember 22-e.

Egyházmegyei hírek. Kanyó Tamás zombori káplán szakmári lelkészszé neveztetett ki. Tamás Ferenc eddigi szakmári adminisztrátor kápláni minőségben Adára, Bóde József Adáról Temerinbe, Kuczka Péter Nagybaracs-káról Bajára, Lenzsér Péter Temerinből Nagybaracs-kára, Mészáros Béla Szakadkáról Zomborba helyeztetett át.

Nemeskeblőség. Dr. Pávlovits Simon vármegyei főorvos 1000 koronát adományozott az orvosi nyugdíjalapra.

Lóverseny. A B. Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület f. évi október hó 10. és 11-én Zomborban lóversenyt rendez.

Óboosán az ujvidéki szerb szintársulat mult héten kezdte meg 4 hétre tervezett előadásait, melyek azóta is állandó sűrű látogatottságnak örvendenek.

Ami jól ízlik, az a szervezetnek rendszeren hasznosabb, mint a visszatetsző dolgok, különösen gyógyszerek. A „*Scott-féle Emul-sió*” feltétlenül jó ízű, könnyen emészthető összeállítású csukamáj olajnak, melyet gyermekek is előszeretettel vesznek. Kapható a gyógyszerertárakban.

Országos gyümölcs- és szőlőkiállítás Budapest. Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület f. é szeptember hó 27-étől — október 4-ig bezárólag Darányi Ignác földmive-

léstügyi miniszter védnöksége alatt a városli-geti nagy iparcarnokban gyümölcsvásárral egybekötött *országos* gyümölcs- és szőlőkiállítást rendez, melynek célja nemcsak a hazai gyümölcstermelés emelése s a megfelelő gyümölcsfajták vidékenként való rendezése, ismertetése, hanem az idén hazánk sok helyén mutatkozó gyümölcstermés feleslegének értékesítése is. Felhívjuk ennélfogva hazánk gyümölcstermelőit, szőlő birtokosait s konzervgyárosait, hogy fenti kiállításon a hazai termékek előnyös bemutatása érdekében annál tömegesebben és *saját jól felfogott érdekükben* vegyenek részt s gyümölcskészletüket *mielőbb* az Országos Magyar Kertészeti Egyesület titkárságánál (IV. Koronaherceg-utca 16.) bejelentésük, ugyanott bejelentési iverk részletes program kapható.

Zónarendszerű személydijszabás életbeléptetése. A *Pétervárad-Beocsini* h. é. vasuton a megnyitás napján zónarendszerű személydijszabás lép életbe. A menetárak a kifüggesztett menetdíj táblákból kivehetők. Az új személydijszabás a magyar királyi államasutak dijszabás elárusító irodájában (Budapest, Csengeri-utca 33 sz.) 20 fillérért kapható. — Az igazgatóság.

Új rend — a kutyák körül. A földmivelésügyi minisztertől a napokban érkezett le a veszedelem elleni védekezésre vonatkozólag életbe léptetett új rendelet. E szerint a veszedelem idején a zárlat 40 nap helyett 90 nap lesz. A zártörő (póráz és szájkosár nélküli) kutyákat a gyepmester 90 napig tartja megfigyelés alatt a tulajdonos költségén. Azt az embert, akit kutya mart meg, az eddigi 8 nap helyett 21 napig figyelik meg. Ha a kutya egy másik kutyát mart meg, a megmart kutya 90, a maró kutya 8 napig tartandó megfigyelés alatt.

Felolvasó szerkesztő: Pap Sándor.
Társzerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Nyilt-tér.

Uram, ez nem volt kis dolog!

Képzelmek el egészen eltévedtem; fölöttem meredek sziklák, alattam százméteres szakadék és lehetetlen volt előre vagy hátra jutnom. Husz órát kellett ebben a helyzetben töltenem és szerencse volt, hogy a zsemben volt egy skatulya Fay-féle valódi szodeni ásványpasztilla, a mi nélkül nem megyek kirándulásra. Nemcsak a szomjúságtól védett meg e pasztilla, hanem ennek köszönhetem első sorban, hogy súlyos meghűlés nélkül menekültem a bajból. Fay valódi szodeni-jét minden hegyi kirándulásra el kell vinni. Skatulyája **1 K 25 fillérért minden gyógyszerertárban, drogeriában és ásványvízkereskedésben kapható.**

Vezérképviselő: Ausztria-Magyarországra: W. Th. Guntzert, Wien, IV. Gr. Neugasse, 17.

Főraktár Budapest: Egger Leó dr. és Egger J., VI. Váci-körút 17, Kochmeister Frigyes utóda, V. Hold-utca 3., Thallmayer és Sefta, V. Zrínyi-utca 3., Török József, VI. Király-utca 12.

teljesen megszüntet

Diéta a Rohitschi »Styria-forrás«. (Gyógyvíz). elleni Borhoz, cognakhoz stb. hibákat előnyben részesítendő a »Tempel-forrás«.

Nagybani raktár Magyarországra: Hoffmann József, Bpest V. Báthory-u 8.

ŐSZI ÉS TÉLI UJDONSÁGAINK

meglepő nagy választékban raktárra érkeztek.

LÖWY MÁTYÁS ÉS TÁRSA divatruháza.

47-100

UJVIDÉKEN, Főter., „Erzsébet szállóda“ épület

MÁV. 177822/908 A III. szhoz.

Pályázati hirdetmény.

A máv igazgatósága különféle használaton kívül helyezett, de javítás által még jókarba helyezhető és a budapesti központi szertárban megtekinthető selejtezett munkagépeket, szerzőszámokat és leltári tárgyakat eladni óhajtván, ezek eladására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az eladásra kerülő tárgyakat feltüntetve kimutatás, mely egyúttal ajánlati űrlapul is szolgál, anyag- és leltárbeszerzési szakosztályunkban egy példányban ingyen megkapható, vidékieknek megkeresésére ezen kimutatás postával küldetik meg. Ajánlatok tetszés szerinti tárgyakra, de kizárólag az általunk kiadott űrlapon tehetők. Az ajánlati árak, melyek az ajánlati űrlap szerint kizárólag darabonként és a tárgyaknak nevezett szertárban való átvétel mellett értendők, az ajánlati űrlapon számjegyekben és betűkben irandók ki. Az ajánlattevő ajánlatában kijelenteni tartozik, hogy a megvenni szándékolt tárgyakat megtekintette és azokat ismeri, mert odaítélésünk vagy átvételük utáni esetleges felszólalások nem vétetnek figyelembe. Továbbá tartozik az ajánlattevő ajánlatával négy hétig visszavonhatatlanul szóban maradni és a neki oda ítélt tárgyakat a felszólítás vételetől számított négy héten belül a vételárnak előzetes lefizetése ellenében átvenni és a szertárból eltávolítani.

Pályázni kívánók felkértenek, hogy beirt ivenként 1 k. bélyeggel elatott, sértetlen borítékba tett, lepecsételt ajánlataikat 1908. szeptember 25. déli 12 óráig anyag és leltár beszerzési szakosztályunknál (Budapest VI., Andrássy ut 73) benyújtani sziveskedjenek, a hol s amikor azok felbontatni fognak, megjegyezvén, hogy az ajánlatok felbontásánál ajánlattevők vagy azok igazolt helyettesei jelen lehetnek. Az ajánlat borítékba a következő külfelirattal látandó el: „Ajánlat 177822/1908 számhoz használaton kívül helyezett gépek és egyéb tárgyak megvételére”. — Az ajánlat benyújtását megelőző napon déli 12 óráig a megvenni szándékolt tárgyaknak az ajánlati árakkal számított értékének 5%-a bántépénzként teendő le főpénztárunknál és pedig készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban. Bántépénz nélküli vagy elégtelen bántépénzzel letett, nem az előirt űrlapon, nem sértetlen vagy le nem pecsételt borítékban benyújtott, az itt felsoroltaktól eltérő feltételeket tartalmazó ajánlatok, valamint amelyek vakarásokat vagy félreértésre szolgáló javításokat tartalmaznak, nem vétetnek figyelembe.

A m. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának azt a jogot, hogy tekintet nélkül az ajánlati árakra, az ajánlatok közül szabadon választhasson, az ajánlatnak tetszése szerinti egyes tárgyakat is engedhessen át, melyeket az ajánlattevők, ha csak annak ellenkezőjét ki nem kötötték elfogadni tartoznak; fentartja magának továbbá azt a jogot is, hogy a cél elérésére bármiféle más intézkedéseket is tehessen.

Budapest, 1908. aug. hó. *Az igazgatóság.*

7180. szám 1908. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A titeli kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Horváth

Géza újvidéki ügyvéd által képviselt az első újvidéki magyar előlegezési egyesület újvidéki bejegyzett cég végrehajtónak Sziffermann Fülöp tiszakálmánfalvai lakos végrehajtást szenvedett ellen 8000 korona és 1000 korona tőke és járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyben az újvidéki királyi törvényszék s a titeli királyi járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén a tiszakálmánfalvai 185. számú betétben Sziffermann Fülöp után az Urania gépforgalmi vállalat Bröder, Handler és Kellermann újvidéki cég nevével felvett A. I. 1-3 sor. 784. 785. 786. hrsz. 199. öisz. számú ház. 381 négyszögöl udvar. 264 négyszögöl szőlő árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1908. évi október hó 26-ik napjának d. u. 3 órája Tiszakálmánfalva község-házához kintüzetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon becsáron alul is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át venni szándékozik készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. é. 3333. számú I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-ának értelmében a bántépénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

Kelt Titelen, 1908. június 6-án.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Petrovits
kir. járásbíró.

utján le- és felülfoglalt és 690 kor.-nára becsült következő ingóságok, u. m.: disznók, lovak, kocsi nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szablyai kir. járásbíró 1908. V. 1516/2. számú végzése folytán 1800 k. tőkötvetelés, ennek 1908. évi május hó 18-ik napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 137 kor 79 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, az árverés Csurogon alperes lakásán leendő megtartására 1908. évi szeptember 25. napjának délután 3 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fog adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Zsabyán 1908. évi szept. hó 10-én.

Szagmeister,
kir. bír. végrehajtó.

Özvegy tanárné női tanintézet látogató uri leánykái teljes ellátásra elfogad, hol zongora is rendelkezésére áll.
Cím a kiadóhivatalban. 2-2

CSAK
BRESSLAUER
női ruha szalonjában

Ujvidék, Duna-utca 22.
készítetnek a legjobb angol
kosztümök, francia
toalették
és
MENYASSZONYI KELENGYÉK
A LEGOLCSÓBB ÁRAKON.

2-10

1739/908. sz. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szablyai kir. járásbíró 1908. évi V. 1516/1. számú végzése következtében dr. Luszlig Nándor ügyvéd által képviselt Weisz F. társa javára Vászín Milos ellen 1800 kor. s jár. erejéig 1908. évi június hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás

Jó hírnév

és a fogyasztó közönség helyes ízlésére vall, hogy pezsgőnk rohamosan terjed és nagy keresletnek örvén.

KAPHATÓ:

minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben. II.

Olcsó és megbízható bevásárlási forrás!

Ajánlja dusan felszerelt raktárárt, arany, ezüst-ékszerek, órákban és chinai-ezüstben. — Elvállal e szakmába vágó minden munkákat.

Minden nála vásárolt javított óráért 1 évi jótállás.

TAUSCH JÁNOS

arany, ezüstműves, ékszerész és órás. Ujvidék,
Kossuth Lajos-utca 10. (fő-utca)

a Szék keresztjénél.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legjobb óvoszer.

Igyunk mohal
Igyunk mohal
Igyunk mohal
Igyunk mohal

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bel- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a yesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha elvagyhiány és emésztési zavarok allanak be.
forrást, ha májbajoktól és sargaságtól szabadulni akarunk.

A mohal Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvosszerző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légcső- és húgyvezetési betegségeknek 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségektől is, mint typhus, cholera, megkíméltettek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohal Ágnes-vízzel éltek. Legjelölőbb az orvosok szaktekintélyek által ajánlva. Számos ellenőrző nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél sőt a szódavíznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forrásvezetőség.

Főraktár: Dietzgen fial uraknál Ujvidéken.

Kedvelt horvitz! B.

Alapítottatott 1899. Alapítottatott 1899.

Szenzáció!

Van szerencsém a m. t. hölgyeknek b. tudomására hozni, hogy körülbelül 4 hétig Berlinben és Bécsben közreműködtem a modellek készítésénél, hogy az őszi és téli divatot tanulmányozzam.

Együttal elsőrangú bécsi férfi- és női munkaerőket szereztem, mi által azon helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb követelményeket is a legteljesebb mértékben ki tudom elégíteni. Az általam készített toalettek sikkes, kecses termetet kölcsönző szabás, kifogástalan testhezállás és gondos kidolgozás által tűnnek ki.

Raktáron tartok díszítési különleges cikkeket a legdrágább és legolcsóbb áron. Műtermemben angol öltözetek, uti és utcai toalettek, őszi és téli konfekció, esti köpenyek, francia toalettek: menyasszonyi kelengyék, bálai és alkalmi toalettek, színházi bluzok és minden ezen szakmába vágó munkák készíttetnek.

Vidékre a derékhozsz megjelölése mellett, igen jó testhezálló minta szerint dolgozok és teljes jótállást vállalok az igények gondos és teljes kielégítéséért.

Szigoruan szolid kiszolgálásom kezeséget nyújt a legteljesebb meglegedésért.

Tisztelettel

WEITH HERMANN

specialista angol toalettekben.

Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc (Futaki)-utca.

tartanak: ezeket 1908. évi szeptember hó 25-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annal bizonyosabban bejelentsek. minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a be-

kebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

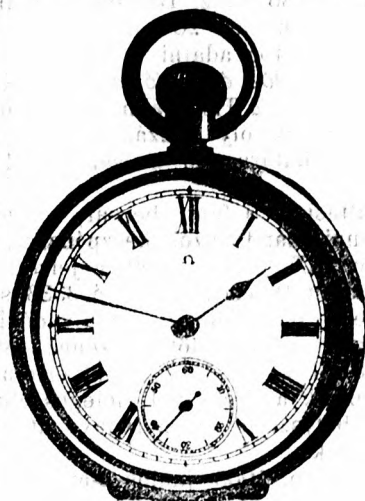
Az összeírás, térkép és egyedi kimutató a telekhivatalban betekinthező.

Kelt Titelen, 1908. évi szeptember hó 7-én

Dr. WAGNER,

kir. albiró.

2-3

Kérem figyelni!

Nem okvetlen szükséges sokat fizetni egy óráért, hogy jól és pontosan járjon, mert

FISCHER M. mű-órásnál Ujvidéken

II. Rákóczy Ferenc-út 20. szám alatt

minden óra pontos javítása, (különleges órák, ismétlő chromometer, chronograf és verőszobák kivételével), csak 90 kr.-ba = (1.80 k.) kerül, ha a szerkezetnek valamelyik része nem hiányzik.

Egy lánchuzaráú óra pontos javítása	75 krajcár.
" ébresztő	65 "
" zsebóra rugó betevés	55 "
" zsebóra fedél felrugó	45 "
" üveg bármily vastag	15 "
" mutató	12 "
" kules	4 "

Az általam javításra elvállalt óráért (törésen kívül) jótállok, hogy t. megbízomnak avval 3 évig baja nem lesz. — Kérem csak egyszer megkísérteni és meg lesz győződve.

Szives bizalmát kéri

FISCHER M. mű-órá.

Ikt. 15095.

1908. tkv.

HIRDETMEY.

A titeli kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint a zombor-öbencei h. érd. vasut számára az alább megnevezett határokból kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutató hitelesítésére a helyszinére a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint: *Nadlja* községre nézve 1908. szeptember hó 29-én délelőtt 1/9 óra: Turja állomásra.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszsek, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgálmat s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhivatnak mindazok, a kik a fennebbi határokból a fenti helyi érdekű vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármely cím alatt igényt

TÖRVÉNYESEN

:: VÉDVEI ::

HYGIENIKUS VASALÓPASZTA

TÖRVÉNYESEN

:: VÉDVEI ::

Szenzációs találmány, melynek segítségével bármely szövetnek új látzatot lehet kölcsönözni. Nélkülözhetetlen asztali-, ágyl- és toalette-sehérszeműek számára, továbbá puha (nem keményített) ingeknél, bluzoknál, menyasszonyi kelengyékknél; fehér, valamint szines vászon- és pamutszövet-öltönyöknél, vitrage-oknál, függönyöknél, csipkékknél, fátylekknél stb.

„Hygienikus” vasaló-pasztta a szövetet tömörre és simulékonyvá teszi hasonlóan a hársonyhoz, a pamutszöveteket pedig hasonlóvá teszi a hollandi vászonhoz. Egyformán nagy hatást gyakorol mindenféle szövetre, vászonra, pamutszövetre, gyapjuszövetre vagy selyemre.

Fertőtlenítőleg hat!

Minden fűszer-, gyurmálatra-, drágábbra és hasonló találmány kapható.

L. CHIOZZA & Co., Cervignano (tengerpart).

Honi gyártmány!

ZIKMUND és TÁRSA

Honi gyártmány!

UJVIDÉKI GÉPGYÁRA ÉS VASÖNTÖDÉJE

ajánlja saját gyártmányu és legjobb szerkezetű:

„Hercules” szőlő sajtolóit.

Kukorica darálóit.

Trieturjeit.

Drill vetőgépeit.

Kukorica morzsolóit.

Járgányait.

„Duna” lánckutait.

Szeeska vágóit.

Vasekét.

Benzin- és gázmotorok.

Szállít teljes táglagyári- és malom berendezéseket.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Képviseleket keresünk.

Nyomatott Hirschenhauser Benó könyvnyomdájában Ujvidéken.

